

У 90-х роках Шеклі працював над сценарієм комп'ютерної гри "Netrunner". В 1991 письменник був відзначений нагородою імені Даніеля Галана за внесок у жанр наукової фантастики.

В останній період життя Роберт Шеклі був одружений з письменницею Гейл Дана і жив у Портленді, штат Орегон. З 1999 року Шеклі потоваришував зі своїм шанувальником, італійським письменником Роберто Квалья, у

якого часто і довго гостював у Генуї та разом з яким багато подорожував світом, давав інтерв'ю, виступав на ТБ, і з яким планував написати дві спільні книги. Книги було розпочато, але не закін-

чено через смерть письменника.

На питання, які його твори та герої йому найбільш близькі, Роберт Шеклі назвав Тома Кармоді ("Координати чудес") та Марвіна Флінна ("Обмін розумів"). І пояснив: "Вони постійно подорожують іншими світами, завжди потрапляючи в неприємності. Все це їм потрібне нам, романтикам". У світі також відомий вислів автора – "Сила людини в її розумі".

У квітні 2005 року письменник відвідав Україну, однак ця подорож виявилась трагічною -- у Києві Роберту Шеклі стало зле, його довелось шпиталізувати. Згодом письменника відправили завершувати лікування до США, однак там йому знову погіршало -- 9 грудня 2005 року він помер у приватній клініці у штаті Нью-Йорк.

І натеper книги Роберта Шеклі люблять і читають у всьому світі, а багато сучасних фантастів беруть його історії за взірць.

Відомі твори Роберта Шеклі

Шеклі, Р. Запах думок / Р. Шеклі. – Київ : Book Chef, 2022. – 80 с.

Шеклі, Р. Пастка для людей / Р. Шеклі. – Київ : Book Chef, 2019. – 272 с.

Шеклі, Р. Цивілізація статусу / Р. Шеклі. – Київ : Book Chef, 2020. – 208 с.

Шеклі, Р. Чи відчуваєте ви щось, коли я роблю ось так? / Р. Шеклі. – Київ : Book Chef, 2021. – 80 с.

Статті з періодичних видань

Кухар, Л. Роберт Шеклі. Крістіна Нестлінгер. / Л. Кухар // Зарубіжна література. – 2017. – № 7. – С. 24-27
Кашуба, Є. Коли людина перемагає звіра: [За оповіданнями Роберта Шеклі "Запах думок". 6 кл.] / Є. Кашуба // Всесвітня література в сучасній школі. – 2017. – №5. – С.5-8.

Комунальний заклад
"Запорізька обласна бібліотека для дітей
"Юний читач"

Запорізької обласної ради
69006

м. Запоріжжя
вул. В. Лобановського.14
Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49

Ел. пошта: zobd@ukr.net
Сайт: <http://zobd.zp.ua>

Комунальний заклад
"Запорізька обласна бібліотека для дітей
"Юний читач"
Запорізької обласної ради

На межі фантастики і сатири

до 95-річчя від дня народження
Роберта Шеклі

Бібліотечно-бібліографічна
довідка

Запоріжжя
2023

Роберт Шеклі – американський письменник-фантаст, класик світової фантастичної літератури вважається загальною визначним майстром гумористичної і сатиричної фантастики. Загалом же він є автором 15 науково-фантастичних романів та повістей, а також 400 фантастичних оповідань.

Письменник народився 16 липня 1928 року в нью-йоркському Брукліні, але дитинство провів у Мейплвуді (штат Нью-Джерсі). Його батьки за походженням були польськими євреями, які переїхали до Америки.

З раннього дитинства Роберт дуже любив читати та мріяв стати письменником. В юності захоплювався творчістю таких авторів як Роберт Хайнлайн, Альфред Ван Вогт, Джон Кольєр. Завершивши школу, хлопець переїхав до Каліфорнії, працював садівником, буфетником, кур'єром, щоб мати хоч якісь гроші. 1946-1948 року брав участь у Корейській війні, служив у війську, був редактором полкової газети. Після завершення військової служби вступив до Нью-Йоркського університету і у 1951 році отримав ступінь бакалавра мистецтв.

Водночас проявляється його літературний талант. Шеклі починає писати перші оповідання і, пропонуючи їх у науково-фантастичні журнали, зустрічає дуже теплий прийом редакторів та читачів. За наступні десять років він пише кілька сотень коротких, дотепних фантастичних оповідань. Як потім зізнався письменник в одному зі своїх останніх відеоінтерв'ю, то були найщасливіші роки його життя. Він винаймав однокімнатну квартиру в тихому центрі Нью-Йорка, складав кілька оповідань на тиждень, друкуючи їх на друкарській машинці, і на своє-

му скутері "Ламбретта" розвозив їх по редакціях. Молодий талановитий автор не залишається непоміченим редакцією найпопулярнішого в ті роки в США нового щомісячного науково-фантастичного журналу " Galaxy" і починає постійно друкуватися в ньому. У 1954 р. Шеклі отримує нагороду "Найкращий дебют" – найвище звання найперспективнішого молодого автора у фантастиці. У 60-ті роки він активно друкує свої фантастичні оповідання у найвідоміших журналах, у тому числі в літературних колонках журналу "Плейбой", дуже популярного на той час видання. Багато маститих колег по перу та критиків визнавали Роберта Шеклі найкращим фантастом 50-60-х років, а один відомий редактор науково-фантастичного журналу, ознайомившись з кількома розповідями автора-початківця, сказав молодому Шеклі: "Я куплю кожне ваше слово, все, що ви не напишете, тому що я продам все, що ви не напишете".

Шеклі швидко завойовує визнання та популярність саме як майстер короткої розповіді. Однак продовженню зоряного часу журнальної прози в США у 60-ті перешкодила поява та масове поширення телебачення. З появою телевізорів у кожному будинку тиражі журналів впали, багато журналів взагалі закрилися, і письменники короткої форми здебільшого залишилися без справ.

Шеклі починає пробувати себе у великих літературних формах, йдучи на це через вимоги літературного ринку. З його творчості, крім оповідань, найбільш відомі романи "Корпорація "Безсмертя", "Цивілізація Статусу", "Подорож у післязавтра" ("Ходіння Джонеїса"), "Обмін розумів", "Координати чудес", повість "Квиток на планету Транай". Спільно з Роджером Желязни ним була написана серія з трьох книг – "Принеси мені голову прекрасно-

го Принца", "Якщо з Фаустом вам не пощастило" та "П'єса має продовжуватися". Шеклі також написав сценарії 15-ти епізодів для телесеріалу "Капітан Відео" та 60 п'ятихвилинних новел циклу "По той бік зелених дверей", які були прочитані по радіо відомим актором Безілом Ретбоном, який зіграв знаменитого детектива в американському серіалі "Шерлок Холмс".

За його творами було також знято 4 кінофільми: "Десята жертва" з Марчелло Мастоїанні у головній ролі, "Втікач" (інша назва "Корпорація "Безсмертя"), "Втеча з Пекельного Острова", "Ціна ризику". У 2007 році було також екранізовано повість "Страж-птах" у серіалі "Хроніки майбутнього". Серед аматорського кінематографа також знайшлися шанувальники творчості Шеклі. Так, 2009 року в Україні було знято аматорський короткометражний фільм "Премія за ризик" за його однойменною розповіддю.

У 70-х Шеклі був редактором журналу "Omni", багато подорожував.

Всього ж творчий доробок Роберта Шеклі склали 9 авторських збірок, які були перекладені багатьма мовами, це понад 65 книг. Великою популярністю користувався його гумористичний цикл з 7 оповідань про невдалих бізнесменів Грегора і Арнольда, які заснували фірму ААА-ПОПС і намагаються заробити на наданні послуг з оздоровлення природного середовища в інших світах. Він співпрацював з такими фантастами, як Роджер Желязни, Гаррі Гаррісон, Харлан Еллісон та іншими. Був близьким другом фантаста-сатирика Вільяма Тенна.